

A Várhegyi kaland

I. fejezet – A szerencsekő

A királyréti vadászkastély nem látszott messziről. Az erdő nem engedte. A Börzsöny fái köré zártak, mintha meg akarnák tartani maguknak, és csak az találta meg, aki tudta, hol kell keresni. A tető sötét vörös cserepe reggelenként nedvesen csillogott, az eresz alól lassan csöpögött a víz, és a Morgó-patak hangja úgy töltötte meg a levegőt, mintha a ház lélegezne.

Zsófi zokniban állt a kőlépcsőn.

A kő hideg volt, éles, egészen más, mint a fa vagy a föld. A hideg felkúszott a talpán, de Zsófi nem mozdult. Vékony pulóvert viselt, olyat, amit más már ősszel is levett volna. Az ujjja rövid volt, a csuklója kilátszott. Felszívta az orrát – röviden, szinte dacosan.

– Zsófi, vegyél fel cipőt – szólt ki az ajtóból az édesanyja.

A hang nem volt szigorú, inkább fáradt. Olyan hang volt, amely már sokszor mondta ugyanazt.

– Mindjárt – felelte Zsófi, de nem mozdult.

Bent a házban már zajlott az élet. A reggeli készülődése, a személyzet halk léptei, edénycsörgés, ajtók nyílása. A vadászkastélyt ügyesen vezették: a birtok nem volt hatalmas, de rendben volt tartva, az erdő adott, a föld eltartott. A vadászat nemcsak szórakozás volt, hanem rend, hagyomány, számadás.

Odakint Miklós állt az udvaron. Vastag kabát volt rajta, sapka a fején. A kezét a zsebébe dugta, és felnézett Zsófira.

– Hideg a kő – mondta.

Zsófi lenézett rá, elmosolyodott.

– Az jó.

– Miért jó?

– Mert nem felejttem el, hol állok.

Miklós elnevette magát.

– Ezt nem tanítják sehol.

– Nem is kell – vont vállat Zsófi.

Lelépet a kőről, végigszaladt az udvaron. A mozgása könnyű volt, gyors, mintha mindig egy kicsit előrébb járna, mint ahol éppen van. Megállt Miklós mellett, a domb felé nézett.

– Felmegyek a Várhegyre a szerencsekőhöz – mondta.

Miklós követte a tekintetét. A domb meredeken emelkedett a kastély fölé, fák takarták, gyökerek kapaszkodtak belé.

– Már megint?

- Hát persze – felelte Zsófi. – Ha nem mennénk fel, honnan tudnánk, mi történik lent?
- Azt látjuk – mondta Miklós.
- De ilyen közelről nem értjük – vágta rá Zsófi.

A Várhegy neve régi volt. Senki nem emlékezett már, mikor kezdték így hívni. Nem volt rajta vár, csak valami árkok látszottak, talán egy régi földvár nyomaiként. Nem voltak kövei, csak meredek oldala és sűrű fái. Mégis, ha az ember felért a tetejére, valami megváltozott. A kastély kisebb lett, az erdő nagyobb, a patak hangosabb.

Zsófi megállt fent, lábával az avart rugdosva kereste a szerencsekövet, kifújta a levegőt. Felszívta az orrát.

- Innen minden más – mondta, miközben fellépett a megtalált kőre.

Miklós mellé lépett.

- Innen minden veszélyesebb.

- Az ugyanaz – felelte Zsófi. – Csak te máshogy mondod.

Arcát az ég felé fordította, szemét lehunyta és magában kívánt valamit.

Mit kívántál – suttogta Miklós a fülébe.

- Dehogyan mondom, akkor sose teljesül – csattant fel Zsófi, majd a fiút a karjánál húzva biztatta, - most te!

Miklós is felállt a kőre. Messzire nézett, gondolkozott, hogy mit is kívánjon.

- Csukd be a szemed az a szabály – súgta Zsófi.

Becsukta a szemét, majd hosszan gondolt.

Pár lépést arrébb léptek, mintegy jelezve, hogy befejezték a rituálét.

Zsófi lenézett a lejtőn. A gyökerek kiálltak, a föld csúszott, alul a Morgó-patak szaladt, gyorsan, hidegen.

- Le lehetne innen jönni – mondta halkan.

Miklós nem szólt azonnal.

- Hogyan?

Zsófi oldalra pillantott rá.

- A kis szekérrel.

- Az nem játék, ne bomolj, te! – mondta Miklós.

- Tudom – bólintott Zsófi. – Azért izgalmasan érdekes.

A család délután vadászatra készült. A férfiak puskát tisztítottak, lovakat nyergeltek. A grófné a parkban sétált, és már a tavaszt tervezte, amikor majd a kőbánya tavától tutajjal leereszkedik a kastélypark halastaváig.

A szolgák nem szerették ezt a szórakozást: nekik kellett a tutajt visszavinni, lovaskocsin, felfelé.

– A grófné szereti a vizet – mondta egyszer egy öreg szolga. – Mi meg a szárazat.

Zsófi hallotta ezt, és nevetett.

– Miért nem mondjátok meg neki? – kérdezte.

– Nem igen kérdezi – felelte az öreg.

Ez volt a birtok rendje. Mindenkinek megvolt a helye. Csak Zsófi nem maradt meg soha ott, ahová állították.

Este, amikor a vadászat véget ért, Miklós leült Zsófi mellé a lépcsőre.

Zsófi mezítlábas zokniban volt, a pulóver ujját felhúzta.

– Te tényleg komolyan gondoltad azt a szekeret? – kérdezte Miklós.

Zsófi bólintott. Felpillantott a hegyre.

– Gondolni könnyű – felelte Zsófi. – Megcsinálni nehezebb.

– És meg akarod csinálni?

Zsófi felszívta az orrát.

– Nem tudom. De szeretném tudni, hogy meg lehet-e.

– Miért fontos ez neked?

Zsófi elhallgatott. A Várhegy sötét volt, csak a körvonala látszott.

– Mert nem akarok úgy felnőni – mondta végül –, hogy nem tudom, hol volt a határ.

Miklós bólintott.

– És ha túl van rajta, azon a bizonyos határon?

Zsófi ránézett.

– Akkor legalább láttuk.

A patak hangja felért hozzájuk. Az erdő nem szólt közbe.

A Várhegy sötét sziluettje most éppen úgy látszott, mintha egy óriás éppen készülne felállni fektéből és csak a háta púpja látszik.

II. fejezet – Amit még nevetve lehet

A Várhegyi kaland eleinte nem volt több játéknál.

Zsófi így emlékezett rá később: mint valamire, amit nem vesznek komolyan, mert nem is akarják. A gyerekkor idején minden lejtő csak lejtő, minden seb csak karcolás, és a fájdalom gyorsabban múlik, mint a nevetés.

A szekér akkor még lent maradt.

Először csak gyalog mentek le. Futva, csúszva, néha fenéken. A Morgó-pataknál mindig megálltak, cipőt ledobva, zokniban gázoltak át rajta. Zsófi sosem húzta fel a nadrágját, hagyta, hogy a víz felcsapjon a térdéig.

– Meg fogsz fájni – aggódott érte Miklós.

– Akkor majd izzadni fogok – felelte Zsófi, szipogva.

A patak fölött kövek álltak ki, simára mosva. Zsófi mindig a legcsúszósabbra lépett.

– Direkt csinálod – jegyezte meg Miklós.

– Persze – mondta Zsófi. – Hogy ne felejtsem el, milyen fontos az életben az egyensúly.

Miklós csendben morgolódott – izzadni fogsz, meg egyensúly, kis vicceske, de a szabály az szabály.

Ez volt az első szabályuk, bár soha nem mondták ki, figyelni kell. Nem a félelemre, hanem egymásra.

A kastélyban minden februárban bált rendeztek.

A nagyterem megtelt fénnnyel, a csillárok alatt ruhák suhantak, cipők kopogtak. A vadászat történetei keveredtek városi pletykákkal, az erdő ilyenkor háttérbe húzódott, de nem tűnt el.

Zsófi nem szerette a bált. Túl meleg volt, túl sok ruha, túl kevés mozgás. Miklós viszont élvezettel figyelte az embereket.

– Nézd őket – mondta egyszer halkán. – Mind azt hiszik, hogy tudják, hol vannak.

Zsófi felhúzta a szemöldökét.

– Pedig csak táncolnak.

– Pont ezért – felelte Miklós.

A grófné mosolyogva mozgott a vendégek között. Tudta, mikor kell nevetni, mikor kell hallgatni. A birtok rendje ilyenkor is működött.

Kint, a park szélén, a Várhegy sötét gondolatokat suttogott a mulatozók felé.

A szekér gondolata lassan, de egyre gyakrabban jött és kísértette Zsófit.

Nem egyik napról a másikra. Először csak szóban.

– Ha innen le lehetne jönni... – kezdte Zsófi egy délután.

– Innen nem – vágta rá Miklós.

– Onnan – mutatott Zsófi feljebb.

Miklós felnézett. A lankásabb rész biztonságosabbnak tűnt.

– Az már más. Talán!

– Pont ezért, pont hogy... – felelte Zsófi kicsit dacosan.

A szekér a szín alatt állt. Régi volt, de erős. A kerekei csikorogtak, ha mozdították.

– Csak kipróbálni – mondta Zsófi. – Nem lemenni vele. Csak megindítani.

– A Várhegy nem tudja, mit jelent az, hogy „csak” – morogta Miklós, de szeretett volna a lány kedvében járni.

Zsófi elmosolyodott.

– Te meg túl jól tudod. - mondta és szeretettel nézett a barátjára, akit egy kicsit mindig, mintha az öccsének tekintett volna.

Az első alkalom rövid volt.

Felvitték a szekeret csak egy darabig. Zsófi felült, Miklós tartotta. Megindították, aztán azonnal megállították.

Zsófi nevetett.

– Látod? – mondta. – Nem történt semmi.

– Még – felelte Miklós.

– De történt – javította ki Zsófi. – Tudjuk, hogy lehet.

Ez volt a második szabályuk, bár ezt sem mondták ki, hogy amit lehet, az egyszer megtörténik.

Egy délután az erdész meglátta őket.

– Mit csináltok itt? – kérdezte. Gyanakodva méregette őket.

– Nézzük, hogyan áll a föld – felelte Zsófi.

Az öreg végignézett rajtuk.

– A föld mindig áll. Az ember az, aki aztán pofára esik.

Zsófi felszívta az orrát.

– Akkor majd felállunk.

Az erdész nem nevetett.

– Aztán csak óvatosan a hegyel, mert Várhegy nem felejt – mondta csak, aztán továbbment.

Miklós sokáig hallgatott utána.

– Mit jelent ez? – kérdezte Zsófi.

– Fene tudja. Majd meglátjuk – felelte Miklós megrántva a vállát.

Este a kastély lépcsőjén ültek.

Zsófi mezítláb volt. A hideg már nem zavarta, vagy csak nem figyelt rá.

– Félsz? – kérdezte Miklós.

Zsófi elgondolkodott. Vállait felhúzta.

– Valahogy nem attól, hogy leesünk.

– Hanem?

– Attól, hogy egyszer már nem nevetünk majd rajta.

Miklós bólintott.

– Akkor még ne menjünk le teljesen.

Zsófi ránézett.

– De egyszer le fogunk.

A Várhegy sötét volt. Csalogató, rejtélyes. A fák sustorgása Szirének énekeként hatott Zsófira. A patak hangja felért hozzájuk.

Csak egy öreg tölgy borzolta a leveleit, mintha folyamatosan nemet intene.

III. fejezet – Amikor a Hegy válaszol

Az őszi hamar jött abban az évben.

Nem a hideg miatt, hanem a szagokból lehetett érezni. Az avar édesebb lett, a patak vize keményebb hangon ütötte a köveket, és a Várhegy oldalában a gyökerek sötétebben rajzolódtak ki. A lejtő már nem csúszott úgy, mint nyáron, inkább tartott, de aki rábízta magát, azt nem engedte könnyen el.

Zsófi ezt szerette benne.

– Most lesz a jó – mondta, amikor fent álltak. – Most nem huncutkodik, nem csal.

Miklós lenézett.

– Most nem bocsát meg.

Zsófi elmosolyodott.

– Ugyanazt mondjuk.

A szekér ott állt mellettük. Nem lent, nem félúton – fent.

Ez volt az első alkalom, hogy egészen felvitték. A kerekek sárosak voltak, az oldalfán friss karcolások.

– Nem kéne – mondta Miklós. Nem tiltakozóan, inkább kijelentő módban.

– De most igen – felelte Zsófi.

Zokniban volt, ahogy mindig. A vékony pulóver ujját felhúzta, a csuklója kipirult a hidegtől.

– Legalább cipőt vegyél – kérte Miklós.

– Akkor nem érzem a földet – mondta Zsófi. – És most érezni akarom.

Nem indultak el azonnal.

Ez volt az új szokásuk, előbb álltak. Figyeltek. Hallgatták, hogyan mozog a levegő a fák között, hogyan csapódik a patak hangja vissza a domboldalról.

– Ha most elindulunk, nincs megállás – mondta Miklós.

– De van – felelte Zsófi. – Ugrani is lehet.

– Nem mindig. Láttam én már a vadászatokon derékba tört ugrást, őzet, szarvast, disznót.

Zsófi ránézett.

– Te ugornál?

Miklós nem válaszolt azonnal, félre döntött fejjel azt mondta:

– Én inkább tartanám.

Zsófi elmosolyodott. A fiú hajába borzolt.

– Tudtam.

Felült a szekérre. Nem kapkodott. Megfogta az oldalfát, megfeszült a teste.

– Ha azt mondom, ugor, akkor ugrassz? – kérdezte Miklós.

– Ha időben mondod – felelte Zsófi.

Ez volt az első alkalom, hogy egyikük sem nevetett.

A szekér megindult.

Miklós félrehajtott fejjel figyelte, ahogy Zsófi elindul. Laza terpeszben állt zsebre vágott kézzel.

Először lassan gurult. A föld megtartotta. Aztán gyorsult. Egy gyökér megdobta a kereket, egy ág végighúzott a pulóver ujján. Zsófi teste együtt mozgott a fával, de már nem volt benne játékoság, csak figyelem.

Miklós kirántotta a kezét a zsebéből, előre lépett néhányat.

– Zsófi! – kiáltotta.

– Megvagyok! – felelte vissza.

A lejtő meredekebb lett. A szekér rázkódott, csúszott, kapott. A patak hangja közeledett.

Zsófi érezte, hogy a keze zsibbad a hidegtől. Egy pillanatra megbillent, korrigált.

Lent, a pataknál, a víz felcsapott. Nem sokkal, de elég volt ahhoz, hogy a szekér megugorjon.

Zsófi ugrott.

Oldalra, a sárba. Meggurult, megállt. A szekér nélküle ment tovább, majd felborult.

Csend lett.

Miklós futott lefelé.

– Zsófi! – kiáltotta.

Zsófi feltápáskodott. Sáros volt, vizes, a zoknija átázott.

– Megvagyok – mondta. – Láttad? - kérdezte büszkén vigyorogva.

Miklós lihegve ért oda.

– Láttam. És azt is, hogy ez már nem ugyanaz a játék..

Zsófi lenézett a felborult szekérre.

– Nem. Ez már nem. Ha felnőtt lennék, akkor azt mondanám, hogy ez már az adrenalin.

- Most te jössz – mondta a fiúnak.

Nem szóltak róla senkinek.

Ez is új volt. Korábban mindent elmeséltek, most hallgattak. A szekér visszakerült a szín alá, de másként állt ott, mintha nem lenne többé tárgy, csak emlék.

Este a lépcsőn ültek.

Zsófi a térdén lévő sebet nézte. Nem volt nagy, de mély.

– Fáj? – kérdezte Miklós. És ujjával megérintette a seb szélét.

– Annyira, hogy emlékezzek – felelte Zsófi.

Miklós elmosolyodott, de nem volt benne öröm.

– Ezt tőlem tanultad.

– Nem – rázta meg a fejét Zsófi. – A Földtől, a Hegytől.

A Várhegy sötétben állt. A patak hangja egyenletes volt.

– Legközelebb... – kezdte Miklós.

Zsófi ránézett.

– Miért, lesz legközelebb? - kérdezte, de már tudta is a választ, amit magának megfogalmazott.

Miklós bólintott.

– De akkor sokkal okosabban csináljuk.

Zsófi szipogott. Szemében dac villant, ahogy a Várhegyre pillantott.

– Az nem biztos.

A Várhegy nem mozdult.

De aki figyelt, már hallhatta: a Föld és a Hegy válaszolt.

IV. fejezet – Amiből szokás lesz

A szekér onnantól nem maradt lent.

Nem minden nap vitték fel, nem is minden héten, de már nem volt kérdés, hogy újra és újra sor kerül rá. A Várhegy nem tiltakozott, csak ott volt, és ez elég volt. A lejtő ugyanaz maradt, mégis minden alkalommal más arcát mutatta: hol szárazon tartott, hol megcsúsztatott, hol csendben engedett, hol hirtelen rántott egyet a keréken.

Zsófi egyre ritkábban nevetett a száguldás közben. Olyan volt, mint egy párbajhős, mint egy római kori gladiátor. Nyerni akart. Mindig!

Nem lett komor, csak pontosabb. Minden mozdulatát kiszámította, nem a fejével, hanem a testével. Zokniban állt fel a szekérre, vékony pulóverben, még akkor is, amikor már dörög az avaron. Felszívta az orrát, mielőtt elindultak – ez lett a jele.

– Most – mondta ilyenkor.

Miklós tartotta a szekeret az első pillanatig.

– Ne siess, csak óvatosan – kérte mindig.

– Nem sietek – felelte Zsófi. – Csak nem várok.

Ez volt köztük a különbség.

Egy délután mások is megálltak a Várhegy alján.

Először csak nézték őket. Erdőjárók, vadászlegények, később fiatalabbak a környékről. Nem szóltak bele, csak figyeltek. A szekér zörgése messzire hallatszott, a pataknál mindig felcsapott a víz, és aki lent állt, ösztönösen hátrébb lépett.

– Megint megcsinálták – mondta valaki.

Zsófi ezt meghallotta.

Amikor lent megállt, nem nézett rögtön Miklóssra. Előbb végignézett az embereken.

– Mi van? – kérdezte.

– Semmi – felelte egy fiú. – Csak... szép volt. Nyertem öt krajcárt.

Zsófi bólított.

– Nem szép. Pontos. Miféle krajcárt?

Miklós a pataknál állt mellette.

– Nem kellene ez. Nem kell a közönség!

– Nem mutatjuk – felelte Zsófi. – Csak nem bújunk el.

Ez volt az a pillanat, amikor a Várhegy már nem csak az övék volt.

A kastélyban is változott valami.

Nem szóltak rájuk nyíltan, de a hallgatás sűrűbb lett. A grófné egy alkalommal végigmérte Zsófit.

– Megint náthás vagy – mondta.

– Csak szipogok – felelte Zsófi.

– Ebben a korban az nem erény.

Zsófi vállat vont.

– Nem is annak szánom.

Miklós hallgatott. Egyre többször.

– Te mit gondolsz erről? – kérdezte tőle a gróf.

– Azt, hogy figyelünk, vigyázok rá, én vagyok a testőre – felelte Miklós.

– Az nem mindig elég – mondta az apja.

Miklós ezen sokat morfondírozott, egyre inkább felelősséget érzett a kalandért.

Egy vasárnap reggel ködre ébredtek.

Nem az a könnyű, szétfoszló fajta, hanem alacsonyan ülő, makacs. Zsófi már lent állt a szekér mellett, amikor Miklós odaért.

– Ma talán kihagyhatnánk – mondta.

Zsófi felszívta az orrát.

– Miért pont ma?

– Mert nem látni rendesen.

– Tökéletesen látni – javította ki Zsófi. – Csak egy kicsit közelebbre.

Miklós megfogta a karját.

– Ez már nem ugyanaz, mint régen. Kérlek!

Hangja és a tekintete más volt

Zsófi ránézett.

– De mi ugyanazok vagyunk.

– Nem – mondta Miklós halkán. – Már nem, ez veszélyes, felelősnek érzem magam érted.

Zsófi egy pillanatig nézte, aztán elmosolyodott. Nem gúnyosan, nem könnyedén.

– Akkor ideje kipróbálni mennyire vagy bátor – mondta, és provokáló félmosolyra húzta a száját.

Felült a szekérre.

A köd elnyelte az első métereket. A hangok tompák lettek. A lejtő nem engedett sokat, de nem is tartott. Zsófi végig fent maradt.

Lent tapsolt valaki.

Nem sokan. De éppen elegenden ahhoz, hogy a produkció sikert sugározzon.

Zsófi megállt, megfordult.

– Látod? – kiáltotta fel. – Működik!

Miklós nem válaszolt azonnal. Bosszankodva húzta fel a kocsit, hogy ő is leguruljon.

Csak amikor leért, válaszolt.

– Igen – mondta. – És most már mindenki ezt fogja várni, hogy vagánykodj és produkáld magad.

Zsófi elhallgatott.

Ez volt az első alkalom, hogy nem volt biztos önmagában.

Aznap este a lépcsőn ültek, mint régen.

Zsófi a zokniját húzgálta a lábán. A hideg már nem csípett, inkább csak úgy jelen volt.

– Szerinted verseny ez? – kérdezte.

Miklós a Várhegyet nézte.

– Még nem.

– De az lesz.

– Igen – bólintott. – Az lesz.

– Közöttünk?

Miklós megrázta a fejét. – Soha!

Zsófi felszívta az orrát.

– Akkor majd jobbnak kell lenni.

– Vagy okosabbnak – mondta Miklós.

Zsófi elmosolyodott.

– Az ritkán megy egyszerre.

A patak hangja felért hozzájuk.

A Várhegy sötét volt.

És már nem csak emlékezett várt. Várt, mint egy ragadozó, amelyik megérezte a vér szagát, vagy mint egy beképzelt istenség, amelyik azt várja, hogy áldozzanak neki.

V. fejezet – A fogadás

A februári bálra sokan jöttek.

Nem csak a környékről. Városiak is érkeztek, akiknek a cipője nem ismerte az avart, és akik úgy beszéltek az erdőről, mintha díszlet volna. A nagyterem fénnel telt meg, a zene visszaverődött a falakról, és a vadászkastély egy estére úgy tett, mintha nem az erdő közepén állna.

Zsófi a fal mellett állt.

Nem szerette a cipőt. Feszítette. A pulóver ujját felhúzta, bár most meleg volt.

– Te mindig úgy állsz itt, mintha mindjárt kimennél – jegyezte meg egy városi nő.

– Mert ki is megyek – felelte Zsófi.

Miklós a terem másik végében beszélgetett. Figyelte, ki mit néz, ki mire kérdez rá. A Várhegy neve már nem volt titok. Félmondatokban járt körbe, nevetések mögé rejtve.

– Igaz, hogy le lehet jönni onnan szekérrel? – kérdezte egy férfi.

Miklós bólintott.

– Ismerek olyat, aki megcsinálja.

– És maguk, fiatalúr, csinálják?

Válasz helyett csak felvonta a vállát

– Pénzért? Egy izgalmas fogadás? – kérdezte a férfi félmosollyal.

Miklós nem mosolygott vissza. Megrázta a fejét.

– Nem.

A férfi nevetett.

– Meglátjuk.

Másnap reggel a kastély parkjában köd ült meg. A Morgó-patak hangja tisztább volt, mint bent a bál zenéje.

A városi vendég már ott állt. Kabátja új volt, csizmája tiszta.

– Szép helyük van – mondta. – De túl csendes.

Zsófi kilépett a kapun.

– Az erdő nem beszél fölöslegesen.

– Hallottam a Várhegyről – folytatta a férfi. – Megnézném.

– Az nem látványosság – mondta Miklós.

– Hanem? – kérdezte a vendég.

Zsófi ránézett.

– Az ott egy határ.

A férfi elmosolyodott.

– No látod, ez az ami érdekel.

A Várhegy alján többen álltak, mint eddig.

Nem sokan, de idegenek. A szekér ott volt, ahová nem illett, előtérbe került. Zsófi megállt mellette, végigsimított az oldalán.

– Ne most – mondta Miklós halkán, azután megismételte – most ne!

– Nem miattunk van – felelte Zsófi. – Hanem miattuk.

– Pont ezért.

A városi vendég felnézett a dombra.

– Ki megy le először?

– Nem így működik – mondta Miklós.

– Dehogynem – felelte a férfi. – A városban mindig így van. Valaki mutat valami izgalmasat, a többiek eldöntik, érdemes-e utána csinálni.

Zsófi felszívta az orrát.

– Akkor majd én.

Miklós elkapta a karját.

– Zsófi.

– Nézni akarnak – mondta halkán. – Akkor lássák rendesen, hogy hol terem a királyréti virtus. Úgyse merik utánunk csinálni.

Felült a szekérre.

A lejtő csendes volt. A köd lassan mozdult. Zsófi teste feszült, pontos volt. Nem ugrott, nem billent. Végig fent maradt.

Lent nem tapsolt senki. A csend nehezebb volt.

– Ez veszélyes, tiszta öngyilkosság – mondta egy vendég.

– Kinek mi. Én például a földalatti lóvasutat utálok jobban – felelte Miklós, - amelyik a Városligetnél fut. No az aztán tiszta agyrém odalent a sötétben.

– Ez egy érdekes értékes kihívás – mondta a férfi. – És ami értékes, arra fogadni lehet.

Zsófi megfordult.

– Mi ilyet nem játszunk.

– Még nem – javította ki a vendég. – De talán fognak, talán lesz itt valaki.... - húzta fel a szemöldökét elgondolkozva.

Délutánra befutott a szomszéd birtokos a fiával.

Nem volt városi, de nem is erdei ember. A tekintete számolt.

– Hallom, lehet itt párbajozni, le lehet jönni a hegyről szekérrel – mondta.

– Le – felelte Zsófi.

– Versenyezni is lehet, párbajozni is?

Miklós megelőzte a választ.

– Nem.

A férfi a zsebébe nyúlt. Egy bőrtárcát vett elő. Letette a szekér rúdjára. Tompán koppant.

– Pénz – mondta. – Csak hogy lássuk, ki marad fenn.

Csend lett.

Zsófi a táskát nézte. A hideg lassan a lábán keresztül a szívéig kúszott fel. Körbefogta, érezte a szorítását. Szípgott egyet.

– Ez nem rólunk szól – mondta Miklós és megfogta Zsófi kezét.

– Dehogynem – felelte a birtokos. – Maguk csinálták azzá, versennyé, párbajjá.

Zsófi lassan bólintott.

– Mikor?

– Vasárnap – mondta a férfi. – Köd lesz.

Miklós Zsófigra nézett. Szeretett volna hozzálépni, beletúrni a hajába. Az arcába nézve arra biztatni, hogy mondjon nemet.

De nem mert. Csak ennyi csúszott ki a száján:

– Most mondj nemet.

Zsófi nem válaszolt azonnal. A Várhegy fölött a köd már gyülekezett.

– Vasárnap – mondta végül bólintva.

A patak hangja felért hozzájuk.

A Várhegy nem szólt közbe, de mintha mosolyogna. A kezét dörzsölné.

VI. fejezet – A párbaj

Vasárnap volt, de nem olyan, mint a többi.

A köd nem felszállt reggelre, hanem ott maradt. Alacsonyan ült a fák között, megült az avaron, belekapaszkodott a Várhegy oldalába. A Morgó-patak hangja erősebbnek tűnt, mintha közelebb jött volna a kastélyhoz.

Zsófi hajnalban ébredt.

Nem ment ki rögtön. Az ágy szélén ült, vékony pulóverben, zokniban. Nagyot sóhajtott, lassan, mintha időt akarna nyerni. A hideg nem zavarta – valahogy belül érezte a hideget.

Az udvaron már mozgolódtak. Kocsik érkeztek. Léptek, halk beszéd. Nézők.

– Mennyire utálok az efféle népeket – morogta Miklós, amikor Zsófi kilépett a ködbe.

– Ma meg kell csinálnunk, neked is te is része vagy a versenynek – felelte Zsófi.

– Rossz a föld.

– Mindig rossz – mondta Zsófi. – Csak eddig nem figyeltük így.

Miklós közelebb lépett.

– Ez már nem rólunk szól.

Zsófi ránézett.

– Akkor mondd ki hangosan.

Miklós hallgatott. Nem tudta, hogy bosszankodjon vagy sajnálkozzon azon, hogy elveszett valami.

A Várhegy alján többen álltak, mint valaha.

Nem tolongtak, nem kiabáltak. Csak figyeltek. Valahogy híre ment a faluban, a kocsmáros sült kolbászt árult és házi sört.

A szomszéd birtokos ott volt, mellette a fia, kissé hátrébb a városi vendég. A bőrtáska a szekér rúdján feküdt.

– Kezdhetjük? – kérdezte a birtokos.

– Várj – mondta Miklós.

Zsófi már a szekér mellett állt. A föld hideg volt, nedves.

– Előbb én – mondta.

– Nem – vágta rá Miklós. – Én.

Zsófi ránézett.

– Miért?

– Mert ha baj van... – kezdte Miklós.

– Akkor együtt isszuk a levét – fejezte be Zsófi. – Mindig így volt.

Egy pillanatig nézték egymást. Tekintetük ellágyult az egymásért érzett aggodalom miatt.

A köd sűrűbb lett.

Miklós megadta magát, hátrébb lépett és bólintott.

– Akkor indulj te.

Zsófi felült a szekérre.

Nem sietett. Megfogta az oldalfát, a lábát biztosan elhelyezte. A pulóver ujja felcsúszott, a csuklója kipirult. Bólintott – ez volt a jel.

– Most – mondta.

A szekér megindult.

Az első méterek csendesek voltak. A köd elnyelte a hangot. Aztán gyorsult. Egy gyökér megdobta a kereket, egy ág végigkarcolta a pulóvert. Zsófi teste együtt mozgott a fával, nem ellenkezett.

Lent a pataknál a víz felcsapott. Hidegen, élesen.

Zsófi végig fent maradt.

Amikor megállt, nem nézett vissza azonnal. Megvárta, míg a teste megnyugszik.

– Megvan – mondta.

A nézők nem tapsoltak. Valaki felsóhajtott.

- Ez nem párbaj, ez gyilkosság – hallatszott a tömegből.

– Ki a következő? – kérdezte a birtokos.

A fia előrelépett.

– Gondold meg! Ne csináld! – mondta Miklós, és megfogta a karját.

– Ne aggódj nem lesz semmi baj – felelte a fiú. – Akarom, próbáltam már mást is. Ennél sokkal veszélyesebbet.

Felugrott a kocsira.

A második menet rövidebb volt.

Az első ütésnél a szekér megbillent. A fiú megfeszült. A Föld nem engedett. A második ütésnél elvesztette az egyensúlyt.

Hatalmasat esett.

A kiáltás éles volt. A csont reccsent.

Csend lett.

– Ne mozdulj! – kiáltotta Miklós.

Zsófi odafutott. Letérdelt mellé, zokniban a sárban.

– Nézz rám – mondta. – Lélegezz.

A fiú arca fehér volt.

– Ez kemény játék, de ma nem kellett volna, rossz szagú a Föld – suttogta.

Zsófi nem válaszolt.

A fiút elvitték. A szekér ott maradt.

– Folytatjuk – mondta dühösen a birtokos.

Miklós ránézett.

– Nem. Nem folytatjuk

– A fogadás áll – felelte a férfi.

– Nem áll – mondta Miklós. – Ennek vége.

A birtokos Zsófiira nézett.

– Te mit mondasz?

Zsófi a patakot nézte. A hideg most felkúszott a lábán. Felszívta az orrát.

– Folytatjuk – mondta halkán.

Miklós ránézett.

– Zsófi...

– Most már igen – felelte. – Most már nem hagyhatjuk félbe.

Miklós lassan felült a szekérre.

– Ha azt mondom, ugorj... – kezdte Zsófi.

– Tudom – felelte Miklós. – Hallani foglak.

Miklós fejében cikáztak a gondolatok. Ennek a játéknak véget kell vetni. Mindegy milyen áron de nem szabad, hogy folytatódjon, mert bajt hoz mindenkire. Bármilyen áron, ha kell feláldozva valamit.

A szekér megindult.

Gyorsabban, mint kellett volna. A köd sűrű volt. A patak közeledett.

Egy kő megdobta a kereket.

Zsófi futni kezdett.

– Miklós!

A borulás tompa volt. A víz felcsapott. A szekér oldalra fordult.

Csend.

Zsófi odaért. Letérdelt a vízbe.

– Nézz rám – mondta. – Hallasz?

Miklós bólintott. Az arca sápadt volt, de mosolygott.

– Fáj... – mondta.

– Tudom – felelte Zsófi. – De élsz.

Felnézett a Hegyre. A köd mozdult.

– Ezt akartad? – kiabált a hegynek, - Itt az áldozat neked! -

A pénzt senki nem vitte el.

A szekér ott maradt.

A Hegy hallgatott, magában mosolygott, tudta, hogy Miklós milyen áldozatot hozott és ezért tisztelte. Senki nem látta, amikor Miklós megrántotta a szekeret, hogy felboruljon, csak Ő. De ez örökre kettejük titka marad.

VII. fejezet – ha támad a lelkiismeret

A kastély másnap reggel túl nagy volt.

A folyosók hosszabbnak tűntek, az ajtók nehezebben nyíltak. A Morgó-patak hangja tompábban szűrődött fel, mintha az erdő is halkabban beszélne. Zsófi nem ment ki hajnalban. Az ágy szélén ült, zokniban, a pulóverét maga köré húzva.

A zoknik sárosak voltak. Nem mosta ki őket.

A hideg most már nem csípett.

Miklós csak délután jelent meg. Sántított. Nem látványosan, csak annyira, hogy minden lépésnél emlékezzen rá. A karja fel volt kötve, az arca sápadt volt, de a tekintete tiszta.

– Ülj le – mondta Zsófi azonnal.

– Már ülök – vigyorgott kicsit szégyenkezve a sebesülése miatt Miklós, és leereszkedett vele szemben.

Egy darabig egyikük sem szólt.

– Haragszol? – kérdezte Zsófi végül.

Miklós a padlót nézte.

– Nem.

– Akkor miért ilyen nehéz a csend?

– Mert minden benne van, mindent elmond – felelte.

Zsófi felszívta az orrát.

– Én mondtam, hogy menj. Sajnálom, hogy nem hallgattam rád.

– Én ültem fel – mondta Miklós. Sajnálta Zsófit hiszen azért borította fel a szekeret, hogy véget vessen a rossz irányba sodródó kalandnak.

– De én engedtelek – vágta rá Zsófi. – Tudtam, hogy nem kéne. És mégis.

Miklós felnézett.

– És ha nemet mondasz, akkor mi lett volna?

Zsófi nem válaszolt azonnal.

– Nem tudom. De most nagyon fáj a lelkem, önvád marcangol.

Zsófi aznap este egyedül ment ki.

Nem fel a Várhegyre. Csak addig, ahol a patak kanyarodott. Zokniban volt, mint mindig. A víz hideg volt, éles. Belelépett.

– Nem haragszom rád – mondta halkán, nem tudni, kinek.

A Várhegy sötét volt. Hallgatott.

– Azt hittem, ha nem félek, akkor elég – folytatta. – Azt hittem, ha kibírom, akkor más is kibírja.

Leült egy kőre. A hideg átszivárgott rajta.

– Nem kérdeztelek meg rendesen – mondta. – Csak húztalak magammal.

A patak csobogott. Nem vigasztalt.

Napok teltek el lassú szürkességben.

Zsófi nem ment fel a Várhegyre. Nem nézett oda. A szekér maradt, ahol volt. Az erdész megállt mellette egyszer.

– Nem jössz? – kérdezte.

– Most nem – felelte Zsófi.

– Elmúlik! Csak okosan!

Zsófi elgondolkodott.

– Nem, nem fog, de remélem, hogy megváltozik, átalakul.

Egy este Miklós kopogott az ajtaján.

– Bejöhetek?

– Mindig – felelte Zsófi mosolyogva, és nagyra tárta előtte az ajtót.

Miklós leült az ágy szélére.

– Tudod, mi fáj a legjobban?

Zsófi megfeszült.

– Mi?

– Hogy nem szóltam hangosabban – mondta Miklós. – Hogy hagytam, hogy te dönts el.

Zsófi lehajtotta a fejét.

– Tudom, hogy mindkettőnknek fáj – tette hozzá Miklós. – És ez így is marad.

Zsófi felszívta az orrát.

– Nem akarom, hogy miattam...

– Nem miattad – vágta rá Miklós. – Veled. Együtt. Mindketten benne voltunk.

Ez volt az első mondat, ami nem fájt.

- A versenyző fiúról tudsz valamit? - kérdezte Zsófi.

- Felépül. Egy darabig nem vagánykodik Ő sem.

Másnap kabát volt Zsófin.

Nem gombolta be teljesen, de rajta volt. Felmentek együtt a Várhegy tetejére. Nem vittek szekeret.

– Nem azért jöttem – mondta Zsófi –, hogy újra megpróbáljuk.

– Tudom – felelte Miklós. – Csak hogy ne féljünk tőle.

Zsófi bólintott. Szípgött.

– A bátorság nem az, hogy nem fázol és zokniban mászkálsz a téli erdőn – mondta halkan. – Hanem hogy tudod, mikor kell megállni. Lelassulni, mikor kell nemet mondani.

Miklós elmosolyodott. - Örülök, hogy visszatértél – nézett rá boldogan, és megfogta a kezét. A lány szembe fordult vele és megölelte.

A Várhegy hallgatott, a fák lombjai barátságosan bólogattak. A hegy zúgásában már nem volt semmi vád.

VIII. fejezet – Az idő a legjobb gyógyszer

Az évek lassan bandukoltak.

Nem volt olyan nap, ami hirtelen változást hozott volna, és váratlanul megváltozott volna minden. Inkább úgy történt, mint amikor a patak lassan szélesebb medret váj magának: ugyanaz a víz, csak több helye van.

A Királyréti Vadászkastély állt.

Felújították, ahol kellett, megerősítették a tetőt, kicserélték a gerendákat. A falak megtartották a múltat, de már nem nyomták rá a súlyát a mindennapokra. A Morgó-patak ugyanúgy szólt reggelenként, csak most gyerekhang keveredett bele.

Zsófi ritkábban járt zokniban.

Nem azért, mert fázósabb lett, hanem mert már tudta, mikor kell felvenni a cipőt. Néha mégis, főleg nyáron, lelépett mezítláb a fűbe, és olyankor felszívta az orrát, pusztán megszokásból.

– Anya, miért szípgosz mindig? – kérdezte egyszer egy kislány.

Zsófi elmosolyodott.

– Mert így emlékszem mindenre

– Mire?

– Arra, hogy érzem a levegőt.

A gyerek nem értette teljesen, de elfogadta.

Miklós a kastély udvarán dolgozott, amikor nem volt az erdőn. A sántítás eltűnt, csak hosszú napokon tért vissza egy-egy mozdulatban. A Várhegyre ritkán ment fel, de mindig ugyanazzal a figyelemmel.

– Megint beszélnek róla – mondta egyszer Zsófinak.

– Mindig fognak – felelte Zsófi. – Csak már nem nekünk. Legendák lettünk.

A gyerekek játszottak. Futottak, elbújtak, kiabáltak. Egyszer a Várhegy felé mutattak.

– Hogy lehet onnan gyorsan lejönni? – kérdezte az egyik.

Zsófi és Miklós összenéztek.

– Le lehet – mondta Zsófi.

– Akkor menjünk! – kiáltotta a gyerek.

– Gyalog – tette hozzá Miklós. – Megállva.

A gyerekek morogtak egy kicsit, de elindultak.

A Várhegy más volt így.

Nem kisebb, nem szelídebb, csak ismerős. A gyerekek meg-megálltak, köveket dobáltak, kérdeztek.

– Itt mi történt? – kérdezte az egyik.

Zsófi lenézett a lejtőre.

– Itt tanultunk meg figyelni.

– És itt? – mutatott egy másik gyökérre.

– Itt meg azt – tette hozzá Miklós –, hogy nem minden a verseny és meg lehet állni.

A gyerekek bólintottak, mintha értenék. Talán nem is kellett érteniük.

Lent a pataknál mezítláb gázoltak át. A víz felcsapott, nevetés lett belőle.

Zsófi figyelte őket. Úgy érezte, hogy szíve túlcsordul. A hideg most csak emlék volt.

Este a kastély sárgás meleg fénybe burkolózott. A karácsony fényei meghitt melegséget árasztottak.

A közös vacsora hagyományos hangulata végtelen nyugalmat sugárzott. Beszélgetés, csöndekkel együtt. A kandallóban ropogott a tűz. A gyerekek teát főztek narancssal, csokival.

– Hiányzik a kaland? – kérdezte Miklós halkan.

Zsófi elgondolkodott.

– Nem úgy.

– Akkor hogyan?

– Úgy, mint egy mondat vége – felelte. – Nem mondod ki újra, de nélküle nincs értelme az elejének.

Miklós bólintott.

Mosolygó szemmel nézték a gyerekeket és itták a zsvajgásukat.

A Várhegy hallgatott. Szerette ezeket a kemény embereket, akik együtt tudtak vele élni.

IX. fejezet – A Várhegy nem tanít

A Várhegy tavasszal mindig előbb zöldült.

Nem látványosan, nem hirtelen, csak egy nappal hamarabb, mint a környező erdő. Aki nem figyelt, észre sem vette. Aki igen, az tudta: ott fent mindig egy kicsit másképp történnek a dolgok.

Egy délután a gyerekek futva jöttek le az udvarra.

– A domb beszél! – kiáltotta az egyik.

Zsófi felnézett a teraszcél. Kabát volt rajta, de nem volt begombolva. A kezében bögre gőzölgött.

– Mit mond? – kérdezte.

– Azt, hogy siessünk! – mondta a másik. – Hogy le lehetne jönni onnan szekérrel!

Miklós kilépett mellé.

– A Várhegy nem beszél – mondta.

– De mi hallottuk – tiltakozott a gyerek.

Zsófi elmosolyodott.

– Akkor biztos kérdezett.

– Mit? – kérdezték egyszerre.

Zsófi letette a bögrét.

– Azt, hogy tudjátok-e, mikor kell megállni. Lelassulni. Merengeni kicsit az időn, a múlton, a jövőn.

A gyerekek összenéztek. Nem nevettek, de nem is ijedtek meg.

– Gyertek – mondta Miklós. – Megmutatjuk.

Nem vittek szekeret.

Csak mentek, lassan, megállva ott, ahol a gyökerek kiálltak, ahol a föld csúszott. A gyerekek kérdeztek, néha vitatkoztak, néha hallgattak.

– Itt le lehetne csúszni – mondta az egyik.

– Le – felelte Zsófi. – És ott meg lehetne állni.

– És ha nem állunk meg?

Zsófi ránézett.

– Akkor a Föld és a Hegy dönt helyettetek.

– A Föld mindig erősebb? – kérdezte egy kisebb.

Miklós elmosolyodott.

– Nem. Csak türelmesebb, bölcsőbb.

Lent a pataknál mezítláb mentek át. A víz felcsapott, hideg volt, nevetés lett belőle. Zsófi megállt egy pillanatra, levette a cipőjét, zokniban lépett a vízbe. Felszívta az orrát.

– Még mindig? – kérdezte Miklós.

– Még mindig – felelte Zsófi.

Este fény volt a vadászkastélyban.

Nem bál, nem ünnep. Csak vacsora, történetek, gyerekzsivaj. Valaki megkérdezte:

– Igaz, hogy régen lementek a dombról szekérrel?

Zsófi és Miklós összenéztek.

– Igaz – mondta Miklós.

– És újra megcsinálnátok?

Zsófi elgondolkodott.

– Nem.

– Miért nem?

– Mert már tudjuk, mi történt ott – felelte. – És azt nem kell újra bizonyítani. Tudjuk, hogy hol a határ.

A kérdező bólintott, mintha értené.

Később, amikor elcsendesedett a ház, Zsófi kilépett a teraszra. Miklós mellé állt.

- Emlékszel, régen többször is kívántunk a szerencsekövön állva. Az egyikre valamiért nagyon emlékszem. Talán azért mert akkor kezdődött a várhegyi kaland – mondta Miklós.

- Emlékszem, mert olyan sokáig álltál a kövön, hogy azt hittem kővé váltál és úgy kell majd kocsival levinni a kertbe szobornak. - felelte incselkedve Zsófi.

- Megvalósult az akkori kívánságod? - kérdezte Miklós. Zsófi félre hajtotta a fejét – talán igen, de nem mondom meg mi volt az.

- Én azt kívántam, hogy boldogan éljek itt életem végéig.

Zsófi ijedten Miklós szájára tette a kezét – Csitt még nincs vége, nehogy elrontsd!

Csendesen álltak egymás mellett.

– Azt hiszem – mondta –, nem a Várhegy tanított minket.

Zsófi bólintott.

– Csak megengedte, hogy tanuljunk.

A patak hangja felért hozzájuk. Az erdő körülölelte a kastélyt.

A Várhegy csendesen állt a kastély mellett. Mint egy testőr vigyázott rájuk. A fák mozdulatlanul álltak, mint a hűséges katonák az őrségen.

VÉGE